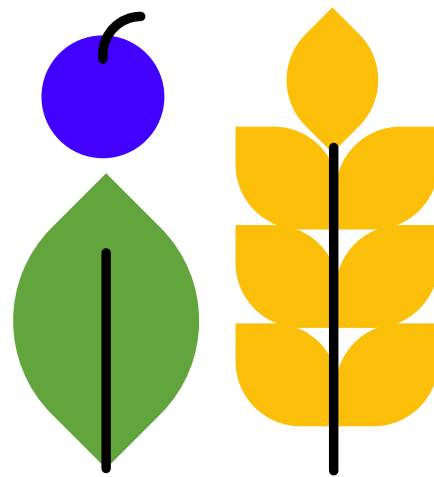

Устойчиво земеделие за качествена българска храна

Задоволяването на продоволствените нужди на населението с произведени в България качествени, разнообразни и чисти храни е част от националната сигурност на страната. България традиционно е била важен износител на храни в региона и извън него. Но лобистки и недомислени политики през последните десетилетия доведоха страната до състояние, при което над 70% от месото, над 50% от доматиите, 45% от яйцата и 30% от млякото са внос. Една от най-важните причини за високите цени на храните днес е именно високото ниво на внос и свързаният недостиг на българско производство на конкурентни цени и качество.

Наред с това, българските земеделски стопани и производители на храни, живеещи в селските райони, следва да са приоритет на българската държава, защото те са реална гаранция за развиващи се български села и малки общински центрове. България трябва отново да стане нетен износител, а не вносител на основни храни. Така ще скъсим веригите на доставки, ще намалим разходи като транспортни и складови, ще премахнем междинни прекупвачи и ще увеличим качеството на храните в България. Земеделието и производството на български храни следва да бъдат превърнати в динамичен и конкурентен сектор от българската икономика чрез:

- Издигане на селското стопанство в национален приоритет като мярка за справяне с привнесената инфлация и като част от националната сигурност;
- 15% по-ниски цени чрез намаляване на разходите за транспорт и съхранение;
- Модернизиране на производството във фермите и в хранителните предприятия;
- Устойчиво производство на разнообразна и достатъчна първична продукция, като гаранция за производството на качествени и безопасни български храни;
- Повече субсидии за малки и средни производители на мляко, месо, плодове и зеленчуци;
- Подпомагане на българските земеделци да се кооперират и организиране на събирателни тържища и фермерски пазари;
- Подобряване на контрола по границите и спиране на вноса на плодове и зеленчуци, които не отговарят на изискванията за безопасност на храните;
- Осигуряване на равен достъп до конкурентен и честен пазар на всички производители на храни;
- Инвестиции в поливни системи и увеличаване на поливните площи;
- Развитие на аграрната наука и образование като основа за иновации и осигуряване на квалифицирани кадри в аграрния сектор;
- Развитие на регионални програми и политики, свързани със земеделската дейност;
- Изработване на дългосрочна стратегия за развитието на селските райони в следващите 30 г.
- Укрепване на ролята на микро, малки и средните стопани и преработватели, вкл. чрез осигуряване на достъп до местни пазари;
- Контрол при вноса за недопускане в страната на некачествени и опасни храни.

Приоритетно развитие на българското земеделие като мярка срещу привнесената инфлация и липсата на ценова конкуренция - български храни, от български ферми, на български цени

- Повече субсидии за малки и средни производители на мляко, месо, плодове и зеленчуци с цел производство на достатъчна и разнообразна първична продукция за качествена българска храна. Специализация, качество и до 20 % по-ниски цени. Повишен контрол за целесъобразното използване на субсидиите и срещу злоупотреби;
- Скъсяване на веригите за доставка с цел намаляване на разходите за транспорт и съхранение, елиминиране на посредници и докарване на висококачествени пресни храни до българската трапеза – намаляване на цените с до 15 %;
- Подпомагане на българските земеделци да се кооперират и организиране на събирателни тържища и фермерски пазари, за да постигнат по-голям мащаб и по-ниска себестойност;
- Инвестиции в поливни системи за подкрепа на поливното земеделие в основната животновъдна инфраструктура, фуражното и оранжерийното производство;
- Подобряване на контрола по границите и спиране на вноса на плодове и зеленчуци, които не отговарят на изискванията за безопасност на храните;
- Мерки за повече сигурност и опазване на земеделската продукция от посегателства, част от стратегия за безстопанственост в селските райони;
- Приоритетно снабдяване на българските детски градини и училищата с храни – местно производство, с високо качество и без пестициди;
- Провеждане на национална кампания за повишаване на консумацията

на български плодове, зеленчуци, месо, мляко и други храни и преработени продукти.

Устойчиво земеделие за производство на качествени храни

- Ефективно подпомагане на производителите и насърчаване на местното потребление и износа на биологични храни. Увеличаване на биологичните площи до 15 % от земеделската земя до 2030 г.;
- Инвестиции в поливни системи, подкрепа за поливното земеделие, основната животновъдна инфраструктура, фуражното и оранжерийното производство;
- Ефективни мерки за насърчаване на Интегрираната растителна защита в стопанствата;
- Извеждане на пчеларството като приоритет за устойчиво развитие на сектора;
- Опазване на почвеното плодородие на селскостопанските земи чрез прилагане на съвременните постижения на селскостопанската наука и дигиталните технологии и на технологиите за прецизно земеделие;
- Насърчаване и финансова подкрепа за земеделски практики, които да допринесат за намаляване с 35% на използваните количества пестициди в българските ферми до 2030 г.;
- Насърчаване и финансова подкрепа за животновъдни практики, които да доведат до намаляване с 50% на използваните количества антибиотици в българските животновъдни ферми до 2030 г.;
- Стимулиране на местните производители на храни чрез въвеждане на Директивата за зелени обществени поръчки при избор на доставчици на храни и кетъринг услуги за всички поръчки, които се финансират от държавния и общинските бюджети;
- Създаване на контролни механизми на забраната за отглеждане на

ГМО, в съответствие с европейското законодателство;

- Интегриране на цикъла на производство и преработка на земеделска и животинска продукция за повишаване на добавената стойност на земеделските продукти;
- Намаляване на загубата и разхищението на храни;
- Намаляване на въглеродния отпечатък на селскостопанските дейности.

Развитие на земеделието като двигател за икономически растеж

- Подкрепа на микро, малки и средни земеделски стопанства чрез намалени административни изисквания и облекчено административно обслужване;
- Стимулиране на конкурентен земеделски пазар и увеличаване на износа на преработени продукти;
- Насърчаване на поликултурното земеделие с особена приложимост в държава с разнообразно почвено-климатични условия като България;
- Рехабилитация и стимули за изграждане на нова напоителна инфраструктура. Насърчаване на водоспестяващите технологии;
- Ефективно управление на рискове и кризи в аграрния сектор в полза на обществото и земеделците. Адекватно функциониране на гаранционните фондове, Агенцията за борба с градушките, Изпълнителната агенция по горите, БАБХ и звената, свързани с безопасност, сигурност и устойчивост;
- Ресурсно, бюджетно и нормативно осигуряване на дейността на Българската агенция по безопасност на храните и Агенцията по горите, така че да могат ефективно да изпълняват контролните си функции в полза на обществото;

- Създаване на електронна система за инвентаризация и отчитане на посевите с подкрепа от аграрните университети и Селскостопанска академия с цел оптимално предлагане и запазване плодородието на почвите;
- Утвърждаване на водещата роля на браншовите организации в земеделието при изпълнението на националните политики и приемане на закона за браншовите организации на земеделските производители;
- Ефективно и прозрачно управление на сектора;
- Опазване на българската гора, съчетано с икономическите ползи от добива на дървесина.

Нулева толерантност към корупцията и картелите в земеделието и храните

- Възстановяване на доверието в държавните институции, свързани със земеделието и производството на храни и прекратяване на нерегламентирания административен натиск;
- Провеждане на ефективен контрол върху цялата агрохранителна верига като елемент на националната сигурност. Контрол на фуражите. Стриктно наблюдение на използването на препаратите за растителна защита и управлението на отпадъците;
- Поддържане на висок здравен статус на животните и хуманно отношение към тях. Контрол върху прилагането на ветеринарните лекарствени препарати и борба с микробната резистентност към антимикробните средства;
- Увеличаване на физическите проверки и строг контрол върху тавана за максимална субсидия на земеделско стопанство с фокус върху свързаните лица;
- Спиране на порочните практики с държавния и общинския поземлен фонд, довели до обезземляване на реални стопани и доминиране на подставени лица;

- Осигуряване на пълна прозрачност на процедурите за отдаване под наем на държавните и общинските пасища на животновъди;
- Предоставяне на достъп до регистрите на животновъдните обекти в страната;
- Защита на малките и средни стопанства;
- Пресичане на корупционни схеми с евросредства и подаване на сигнали до европейската прокуратура;
- Осигуряване на справедлив достъп до държавния поземлен фонд;
- Елиминиране на спекулативния добив и потребление на дърва. Улеснен достъп до дърва за огрев при пълна прозрачност на процедурите за предоставянето им;

Наука и образование в подкрепа на земеделския сектор

- Възстановяване на ролята на Професионалните гимназии по Селско стопанство и Селскостопанска механизация като центрове за изграждане на гръбнака на селското стопанство - средните специалисти;
- Създаване на програми за фермери и животновъди за начално и надграждащо обучение, включително относно достъп до пазари, административно управление и технологии за ефективност и качество;
- Насърчаване на професионалното средно образование в земеделските региони и инвестиции в материалната база на професионалните гимназии;
- Въвеждане на съвременни програми в специализираните университети и институти. Подобряване на материалната база;
- Подпомагане включването на аграрните университети и факултети, структурите на Селскостопанската академия и ведомствените научни

институту в научни проекти и програми на ЕС, обучение на фермери и други селскостопански производители за внедряване на иновации и научни продукти в земеделието;

- Развитие на съвременна наука, иновации и дигитализация в земеделието;
- Възстановяване на ролята на научните звена за постигане на устойчивост и растеж на аграрния отрасъл;
- Финансиране на автоматизация и роботизация в работните процеси в земеделските стопанства. Разработване на адекватна законова рамка за приложение на автономни машини и дронове.

Регионални политики, свързани със земеделската дейност

- Създаване на привлекателни условия за живот в селските райони с младо население и развитие на модерно земеделие (за пълен списък от мерки, виж раздел Развити региони и условия за по-добър живот във Всяко кътче на България);
- Запазване и всестранно подпомагане на процеса на изграждане на средна класа земеделски производители, животновъди и преработватели чрез осигуряването на устойчиви и справедливи доходи. Създаване на възможности за работа и подобряване на условията за бизнес развитие в селските региони;
- Укрепване на ролята на микро, малките и средни стопани и преработватели, включително чрез осигуряване на достъп до местни пазари. Насърчаване на дейностите с висока степен на използване на човешки труд – плодове, зеленчуци, пчеларство и др.;
- Изграждане на качествена основна и спомагателна инфраструктура в земеделските и селските региони;
- Целево финансиране на системи за управление на водите в малките земеделски стопанства, предвид увеличаване на периодите на

засушаване;

- Мерки за управление на риска в земеделското и превенция на кризи;
- Стимулиране на преместването на съпътстващите индустрии в близост до стопанствата и фермите;
- Осъвременяване на поземлените отношения в собствеността и ползването на земеделските земи, като приоритет се дава на местни, постоянно живеещи лица в съответните села и малки общински центрове;
- Стимулиране на повишена продукция на регистрираните по Наредба 26 селскостопански производители;
- Реализиране на насърчителни мерки за включването на продукти и храни от местни (автохтонни) сортове и породи във веригата на храните и за възобновяването на традиционни технологии с пазарен потенциал;
- Развитие на планинските и полупланинските райони;